

J. Lepiarczyk

"Dyskusja o Nowym Świecie", Adam Kotarbiński, "Architektura", R. 1951, nr 10 : [recenzja]

Ochrona Zabytków 5/3 (18), 211

1952

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

przyjęte w rekonstrukcji Starego Miasta przyniosły następujące osiągnięcia: „1. wierne odtworzenie urbanistycznego układu gotyckiego miasta łącznie z podstawowymi jego elementami, jak sieć uliczna, mury obronne w pełnej ich formie i katedra. 2. — Wnętrze staromiejskie w typie barokowym, w architekturze którego elementy bądź zachowały się, bądź też bez żadnych wątpliwości są znane z materiałów ikonograficznych i inwentaryzacyjnych“. Uzasadnienie konieczności i potrzeby odbudowy zespołów staromiejskich jako charakterystycznych elementów kultury narodowej. Odbudowane Stare Miasto w Warszawie będzie pierwszą wielką próbą wprowadzenia do zabytkowego wnętrza nowej treści przy zachowaniu realistycznego układu przestrzennego.

Kuzma Mieczysław. O konserwatorskiej pracowni architektury (nr 3/4, str. 120—124, il.). — Omówienie działalności pracowni na przykładzie konserwacji i odbudowy pałacu Gnińskich z 2. poł. XVII wieku w Warszawie, (wzniesionego na remnantach zamku Ostrogskich przez arch. Tylmana z Gamera), przeprowadzanej według kolejnych etapów od zbadania źródeł i inwentaryzacyjnych prac do projektu rekonstrukcji i użytkowania.

Deubel Stefan, Państwowe pracowni Konserwatorskie (nr 3/4, str. 125—126, il.). — Skomplikowane problemy konserwatorskie naszej rzeczywistości sprawiają, że na całokształt wiedzy konserwatorskiej naszych fachowców winno się składać szczególnie „wnikliwie materialne poznanie tworzywa, wczucie się w ideową atmosferę powstawania dzieła, a więc jego właściwości stylowe wraz ze wszystkimi znamionami epoki, wreszcie lecnictwo“. Nasi konserwatorzy stanęli na stanowisku twórczego rozwiązania problemów konserwatorskich, toteż poszczególne pracownie stały się ośrodkami badawczymi. Prace pracowni przebiegają etapami poprzez studia historyczne i badania techniczne do właściwej konserwacji. Omówienie prac konserwatorsko-sztukatorskich Pracowni Rzeźby (rodzaje i właściwości technik narzutowych, stiuki, metody konserwacji).

Chojnacka Zofia, Problemy techniki przy konserwacji zabytków architektury (nr 3/4, str. 127—129, il.). — Omówienie wypadków ciężkiego zagrożenia zabytków, wymagającego nagłego lecz trwałego zabezpieczenia: pęknięcie filara międzynawowego w kościele Mariackim w Gdańsku.

zniszczenie częściowe palowania drewnianego fundamentów zamku w Kórniku, zabezpieczenia podnóża wzgórza zamkowego w Szymbarku, osuwanie się kościoła św. Anny w Warszawie, zastosowanie specjalnych, lekkich konstrukcji wiązań dachowych na kościele gotyckim w Stopnicy, katedrze warszawskiej i gmachu Kazimierzowskiemu w Warszawie. ochrona kopuły bazyliki w Trzemesznie.

Olszewski Antoni, Kursy architektury zabytkowej (nr 3/4 str. 130—131, il.). — Omówienie kursów zorganizowanych dla pracowników Państw. Przedsięb. Robót Konserwatorskich (KAM).

Tomaszewski Zdzisław, Prace inwentaryzacyjne studentów w Sandomierzu (nr 3/4, str. 132—137, il.). — Omówienie organizacji i prac inwentaryzacyjnych oraz kulturalno-oświatowych obozu studentów architektury ZAP Politechniki Warsz. w Sandomierzu w r. 1950. Prace dotyczyły pomiarów urbanistycznych i architektonicznych miasta, które jest jednym z najlepszych rezerwatów polskich pomników architektury. Autor omawia najważniejsze zabytki Sandomierza i okolicy.

Załuska Wanda, Na zjeździe konserwatorów (nr 3/4, str. 137—139). — Omówienie dorocznego zjazdu konserwatorów wojewódzkich w Warszawie i Krakowie w r. 1950. Zagadnienia dyskusji: wystawa konserwatorska, organizacja władz konserwatorskich, użytkowanie zabytków, konieczność rewizji rozporządzeń związanych z ustawą o jednolitej organizacji władz terenowych, uzupełnienie ustawy o opiece nad zabytkami z dn. 6. III. 1928 r., rekonstrukcje zabytków na tle zagadnienia roli formy i faktury, ruiny zabytków.

Ciołek Gerard, Ogród Prezydium Rady Ministrów w Warszawie (nr 9, str. 302—303, il.). — Wobec zmian w architekturze pałacu oraz kompletnego zniekształcenia stylowego ogrodu autor daje rozwiązanie nowe na zasadzie zachowanego zarysu układu tarasowego.

Dyskusja o Nowym Świecie (opr. Adam Kotarbiński) (nr 10, str. 305—312). — Streszczenie referatu inż. J. Wierzbickiego i przebiegu dyskusji nad nim na wieczorne dyskusyjnym SARP'u w Warszawie. Referent stwierdził, że odbudowa Nowego Świata jest słuszną w zasadzie i dobrze przeprowadzoną, ujemnym jest tylko przekształcenie jego najbliższego otoczenia. W dyskusji zarzucono referentowi zbyt idealizm i sentymentalizm.